

домъ ранили, на што инѣквизицій не выводил, а битого жадного не было, але зараз казалъ стяти под небытность мою." (*Собрание древ. грамотъ городовъ Минской губ., 1848 г. № 112, стр. 225; также напеч. въ Чтен. Общ. Истор. и Древ. при Москов. Унив. за 1848 г., откуда сдѣланы были и отдѣльные оттиски*).

XLVII.

Грамота константинопольскаго патриарха Парөөнія, которою подтверждаются права Львовскаго братства, дарованныя ему патриархомъ Іеремією относительно школы, типографіи и надзора за братскими священно-служителями.

1640 г., май.

† Παρθένιος ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† εὐλαβέστατοι ἱερεῖς οἱ ἐν τῷ σεβασμῷ ναῷ τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου τῷ ἐν Λεοβίῳ τῷ ἡμετέρῳ πατρι-
αρχικῷ σταυροπηγίῳ, καὶ ἐνδοξώτατοι καὶ χρησιμώτατοι ἄρχοντες καὶ ἀδελ-
φοὶ τῆς ἀγίας ταύτης καὶ περιφήμου μονῆς, καὶ ἅπας τῶν ὀρθοδόξων χρι-
στῶνυμος λαός, υἱοὶ ἐν κυρίῳ ἀγαπητοὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη
ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος παρὰ θεοῦ παντοκράτορος καὶ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
Χριστοῦ, καὶ παρ' ἡμῶν εὐχὴ καὶ εὐλογία. ἡ πρὸς ἀλλήλους ἐνωσις τῶν
εὐσεβούντων χριστιανῶν, οὐ μόνον συγχαίρειν περὶ τοῖς ἀγαθοῖς καὶ συμπάσ-
χειν ἐπὶ τοῖς μὴ τοιούτοις βούλεται: εἴτε γὰρ πάσχει, φησὶν ὁ μακάριος
Παῦλος, ἐν μέλος συμπάσχει πάντα τα μέλη. ἀλλὰ καὶ κηδεμονίαν ἐπιμελῇ,
καὶ μέριμναν συνεχῇ ἐν τοῖς προεστώσι περὶ τοὺς ὑποδεστέρους ἀπαιτεῖ.
ὅθεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἐπιστάσιν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἐλέω θεοῦ ἐγγχει-
ρισθέντες, καὶ τοι πρότερον μηδὲν φαντασθέντες καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς, ἀλλ' οὕτω
τοῦ τελεταρχικοῦ πνεύματος εὐδοκήσαντος, ἀναγκαιῶς καὶ τὴν μέριμναν ἀνε-
λάβομεν τῶν ὑπὸ τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον ἐν παντὶ ἔδνει ἐκκλησιῶν, καὶ
ἀκολούθως συγχαίρομεν τοῖς προκόπτουσιν εὐσεβείσιν ἐν τῇ τρίβῳ τῶν ἐντο-
λῶν τοῦ θεοῦ, καὶ ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ διατιθεμένοις κατὰ τὸ προφητι-
κὸν λόγιον, ἅτε δὴ καὶ ἐφ' ἡμῖν αὐτοῖς, ὧν καὶ πρότερον ἀκούοντες τὴν
καθαράν καὶ ἀμώμητον κατὰ Χριστὸν πίστιν, ἣν παρελάβετε ἐξ ἀρχῆς ὀλο-
ψύχως ἀπαραποίητον διασώζεσθαι ὑμῖν, θεῷ τῷ πάντων ἀγαθῷ αἰτίῳ λαμ-
πρὰ τὰ χαριστήρια ἀναπέμπομεν. νυνὶ δὲ καὶ ἐξ ὧν ἀπαιτεῖτε κεφαλαίων
ἐπιβεβαιωθῆναι παρ' ἡμῶν, τρανῶς περὶ τῆς καθ' ὑμᾶς τελειώσεως πλη-

ροφορηθέντες, συνευφραινόμεθα, εικότως ὑμῖν ὡς οἰκείοις μέλεσιν ἐν Χριστῷ. τῆς τε προθέσεως ἐπαινοῦμεν καὶ προθυμίας, ἣν ἐνδείκυσθε. οὐ μόνον περὶ τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τῶν ἐν ταῖς ἱεραῖς δέλτοις θεοπαραδότων λογίων, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀρχαῖα ἔθνη τῆς ἐκκλησίας, καὶ πατριαρχικά ἐντάλματα ἀπαρασάλευτα διαμένειν ὑμῖν παντὶ σθένει ἀξιοῦτε. ὅθεν καὶ ἀγανακτεῖτε βιαζομένων τινων, ὧν ὁ πρὸ ἡμῶν τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον σοφῶς διεξαγαγὼν ἀγιώτατος Ἱερεμίας διατέταχέ τε ὑμῖν καὶ περιέγραψε, περὶ τε ἄλλων καὶ περὶ τοῦ διδασκαλείου τῆς ἀδελφότητος, τυπογραφίας τε καὶ τῆς εἰς τοὺς ἐνδεεῖς τῶν σπουδαζόντων νέων βοήθειας. καὶ τὰ λοιπὰ πάντα ὡς κεῖται ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ αὐτοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου, γραφείσῃ ἐν ἐπτάκις χιλιοστῷ ἐνενηκοστῷ ὁγδόῳ ἔτει ἀπὸ γενέσεως κόσμου μηνὶ νοεμβρίῳ. ἀνθ' ὧν ὑμεῖς τε εὐλογοῦμεν ὑμᾶς, ἐντελλόμενά τε, καὶ μετὰ τῆς συνεδριάζουσας ἡμῖν ἀρχιερατικῆς ἀδελφότητος συνοδικῶς ἐν ἀγίῳ διακελευόμεθα πνεύματι, ἵνα τὰ αὐτὰ κεφάλαια ὡς περιέχεται ἐν τῇ ῥηθείσῃ ἐπιστολῇ τὸ κῆρος αἰεὶ ἔχη καὶ διαφυλάττηται παρ' ὑμῖν ἀπαράτρεπτα ἐς τὸ παντελὲς καὶ ἀπαραμείωτα, ὡς ἐπωφελῶς ἔχοντα τῇ ὑμετέρᾳ ἀδελφότητι, ὕγιως τὲ καὶ θεαρέστως κατὰ κανόνας ἀποστολικούς τε, καὶ ἐκκλησιαστικούς, μάλιστα δέ, τὰ διαληφθέντα τέσσαρα, ἅπερ ἔχει αὐτολεξεῖ οὕτως, μὴ εἶναι ἕτερον διδασκαλεῖον κοινὸν ἐντὸς τοῦ Λεοβίου, ἐκτος τοῦ ἐνὸς καὶ μόνου διδασκαλείου τῆς ἀδελφότητος τῆς κοιμήσεως τῆς θεοτόκου, καὶ ἐν ἐκείνῳ καὶ μόνον διδάσκεισθαι τοὺς παῖδας τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν τὰ θεῖα καὶ ἱερὰ γράμματα σλαβαῖκῶς τε καὶ ἑλληνικῶς παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς εὐρισκομένων ἐναρέτων καὶ εὐλαβῶν διδασκάλων. εἰ δέ τις κατὰ μόνας ἔχει διδάσκαλον εἰς τὸ διδάσκειν μόνον τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας ἔχέτω, οὐ μὴν καὶ ἐν ἄλλοις. ὁμοίως δὲ καὶ ἕκαστος τῶν ἱερέων μανθανέτω, ἵνα ἡ δύο παῖδας εἰς ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, εἰ βούλεται, καὶ μὴ πλείους εἰς καταφρόνησιν τὸ ἐμπόδιον τοῦ κοινοῦ φροντιστηρίου. καὶ ἵνα ἔχωσιν ἄδειαν οἱ ἀδελφοὶ τῆς κοιμήσεως τῆς θεοτόκου χαλκοτυπεῖν ἀκωλύτως, τὰς ἱεράς καὶ ἐκκλησιαστικὰς βίβλους ἐπιμελῶς μετὰ πολλῆς σκέψεως, οὐ μόνον παρακλητικὰς, ψαλτήρια, ἀποστόλους, μηναῖα τε καὶ τριψόδια, εὐχολόγια, συναξάρια, εὐαγγέλια, μεταφραστὰς, πανηγυρικά, χρονικά, καὶ τὰ λοιπὰ βιβλία τῶν θεολόγων τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ διδασκαλείου χρειώδη καὶ ἀναγκαῖα τοῦτέστι, ποιητικά, ῥητορικά καὶ φιλοσοφικά, ἵνα παρέχῃ καὶ μερικὴν βοήθειαν πρὸς τοὺς ἐνδεεῖς παῖδας τοὺς βουλομένους σπουδάζειν τὰ ἱερὰ γράμματα, καὶ μὴ εὐποροῦντας. ὁμοίως χρὴ καὶ πάντας τοὺς φιλοχρίστους, καὶ φιλοπτόχους χριστιανούς βοηθεῖν αὐτοῖς, ἐξ ὧν ὁ θεὸς αὐτοῖς ἐδωρήσατο διὰ τὴν τοῦ χριστοῦ ἀγάπην, καὶ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, καὶ τὸν ἱερέα, ὃν ἂν ἐκ-

λέξωσιν οἱ ἀδελφοὶ ἱερουργὸν ἐν τῷ θείῳ ναῷ τῆς κοιμήσεως θεοτόκου, τοῦτον καὶ ὁ νῦν θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Λεοβίου, καὶ οἱ μετ' αὐτὸν κατὰ καιροὺς ἐπίσκοποι, παρέχειν αὐτοῖς χωρὶς τινὸς προφάσεως ἢ ἀντιλογίας. καὶ ὅταν ὁ ἱερεὺς (ἡ ἱερομόναχος) τῆς κοιμήσεως οὐ πολιτεύηται ἐν σωφροσύνῃ καὶ ἀρετῇ, ὡς χρὴ τοὺς ἱερεῖς, ἀλλὰ σχολάζῃ ἐν ἀκαταστασίᾳ καὶ μείῃ ἀμελῶν τὴν ἀκολοθίαν τῆς ἐκκλησίας, ἔχωσιν ἄδειαν ἐξῶσαι αὐτὸν τῆς ἐφημερίας, καὶ ἄλλον αὐτ' αὐτοῦ εἰσάξαι, ὃν ἂν ἐκλέξωσιν ὡς εἴρηται μετὰ συγγνώμης καὶ τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως, καὶ τὰ ἐξῆς. ὅς δ' ἂν τις ἀπὸ τοῦ νῦν τῶν εἰρημένων κεφαλαίων τολμήσειε τι παρασαλεῦσαι, καὶ παραβῆναι, ἢ ἀθετῆσαι τὰς διαταγὰς τοῦ διαληφθέντος ἀοιδίμου πατριάρχου Ἱερεμίου, καὶ σκανδαλίσαι κἂν περὶ μικρὸν τοῖς εἰρημένοις κεφαλαίοις τὴν ἀδελφότητα τῆς σεβασμίας μονῆς, ἀντισι πράττων τοῖς δεωρισμένοις καλῶς ἐν αὐτοῖς, μάλιστα τοῖς ἐκτεθεῖσι τέτταρσι, ἱερωμένος μὲν ὢν, ἀργὸς μενέτω πάσης ἱεροπραξίας, καταφρονῶν τῆς ἀργίας καὶ ἀφωρισμένος καὶ κατηραμένος, ὡς τελεία ὑπόδικος καθαιρέσει. Λαϊκὸς δέ, μικρὸς ἢ μέγας, ἀφωρισμένος εἴη παρὰ πατρός, υἱοῦ, καὶ ἀγίου πνεύματος τῆς μιᾶς θεότητος, καὶ κατηραμένος, καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον. εἰς γὰρ τὴν περὶ τούτου δήλωσιν καὶ διηγεκὴ τὴν ἀσφάλειαν, ἀπελύθη καὶ τὸ παρὸν τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικὸν καὶ πατριαρχικὸν γράμμα ἐπικυρωτικόν, καὶ ἐπεδόθη τοῖς εἰρημένοις ἀδελφοῖς τοῖς ἐν τῷ ἡμετέρῳ πατριαρχικῷ σταυροπηγίῳ τῆς κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας μου θεοτόκου. ἐν ἔτει, σωτηριῷ, 'αχ' μ' μηνὶ μαίῳ, ἰνδικτιῶνος η'!

ἐν μηνὶ ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνος η'!

† ὁ Ἡρακλείας Ἰωαννίκιος.

† ὁ Μιτυλήνης Παρθένιος.

† ὁ Χαλκηδόνος Παχώμιος.

† ὁ Σμύρνης Ἰάκωβος.

† ὁ Νικομηδείας Κύριλλος.

† ὁ Ναυπλίου καὶ Ἄργους Θεοφάνης.

† ὁ Λιδυμοτείχου Δανιήλ.

† ὁ Δρύστρας Ἀντώνιος.

† ὁ Ἀγκύρας Λαυρέντιος.

† ὁ πρῶψν Ἄρτης Λαυρέντιος.

† ὁ Μεσημβρίας Ἀκάκιος.

† ὁ Γάνου καὶ Χώρας Ἰάκωβος.

† ὁ Ρόδου Μελέτιος.

† ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης Ἀκάκιος.

† ὁ Θεσσαλονίκης Διμασκηνός.

† ὁ Βιδύνης Σωφρόνιος.

(Съ подлинника, находящагося въ Архивѣ Львов. Становицкаго Архива. Писанъ на листѣ бумаги очень большихъ размѣровъ), — приче́мъ текстъ грамоты занимаетъ только лицевую еѣ сторону).